

ฉบับนี้มีอะไรบ้าง...?

- 1. สารจากCKO ● 1
- 2. KM เด็ด KM เเด่น ● 1
- 3. สังคม KM ● 2
- 4. เก็บมาฝากกับ ● 2
- ชุมชนนักส่งเสริมฯ
- 5. คู่กับประธาน KM ● 3
- 6. ชูชิบ KM ● 3
- 7. กิจกรรมเวที KM ● 3
- สัญจรครั้งที่ 3/2553
- 8. จับเข้าคุยกับ ● 4

KM NEWS LETTER

KM เด็ด KM เเด่น

สารจาก CKO... ถึงพี่น้องนักส่งเสริมฯ ทุกท่าน

KM อาจจะฟัง ดูเหมือนเรื่องใหม่ที่เป็นไปตามกระแสของแวดวงวิชาการ ความจริงแล้วกรมส่งเสริมการเกษตรได้ใช้กระบวนการทำงานในลักษณะนี้มานานแล้ว ได้แก่ การจัดเวทีวิเคราะห์แลกเปลี่ยนเรียนรู้ รวมถึงการบูรณาการความรู้ทั้งจากตัวเจ้าหน้าที่และตัวเกษตรกร มาผสมผสานและเติมเต็มให้เป็นองค์ความรู้ที่สมบูรณ์เหมาะสมพร้อมที่จะให้เจ้าหน้าที่นำไปถ่ายทอดสู่เกษตรกรเพื่อขยายผลต่อไป

จากการปรับวิธีคิดและมีการปรับกระบวนการด้านการจัดการให้เป็นระบบขึ้น จึงได้เรียกกระบวนการเหล่านี้ว่าเป็น **การจัดการความรู้ (KM)** อย่างไรก็ตาม ผลที่ต้องการให้เกิดขึ้นจากการนำ KM มาใช้ในหน่วยงานขอให้เน้นที่ผลงาน **ไม่ควรไปติดขัดกับกระบวนการมากนัก ผลสำเร็จของ KM อยู่ที่ทำให้เจ้าหน้าที่มีความรู้มากขึ้น มีความมั่นใจที่จะถ่ายทอดองค์ความรู้นั้นไปสู่เกษตรกร และเกษตรกรพร้อมยอมรับที่จะนำความรู้หรือเทคโนโลยีนั้น ไปพัฒนาอาชีพเกษตรของตนเอง ให้มีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ทั้งด้านการมีรายได้เพิ่มขึ้น มีต้นทุนค่าใช้จ่ายที่ลดลง รวมถึงคุณภาพชีวิตของเกษตรกรดีขึ้นด้วย**

นายอนันต์ ลีลา

รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร ฝ่ายวิชาการ
ผู้บริหารสูงสุดด้านการจัดการความรู้ (CKO)

ในฉบับแรกนี้ ขอแนะนำองค์ความรู้ที่น่าสนใจที่ได้จาก คุณสายัณห์ ปีกวงศ์

นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ จากสำนักงานเกษตรจังหวัดกำแพงเพชร เริ่มใช้เครื่องมือการจัดการความรู้ตั้งแต่ปี 2548 ก่อนที่จะดำเนินการในเรื่องนี้ทีมงานของจังหวัดกำแพงเพชรต้องชัดเจนในเรื่องของการจัดการความรู้ก่อน มีการปรับแนวคิดของเจ้าหน้าที่ทุกระดับ มีการลองผิดลองถูก จนเกิดผลการพัฒนาเข้าสู่กระบวนการ “จัดการความรู้ตามภารกิจและ หน้าที่ขององค์กร” 3 องค์ประกอบหลักคือ กำหนดเป้าหมาย การจัดการความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และคลังความรู้

จากการดำเนินงานดังกล่าว ทำให้เกิดความตระหนักว่า ต้องมีการบันทึกองค์ความรู้ที่ได้มาจากการถอดบทเรียน และจัดระบบการจัดเก็บข้อมูล ที่พร้อมจะทำการเผยแพร่ผ่านช่องทางต่าง ๆ เพื่อให้บุคคลอื่นสามารถเข้ามาแลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำองค์ความรู้เหล่านั้นไปใช้ประโยชน์ องค์ความรู้ที่เกิดขึ้นและได้ผลดี ตัวอย่างเช่น เรื่องการผลิตและใช้ฮอร์โมนจากหน่อกล้วยเพื่อขยายผลผลิตข้าว การผลิตและใช้ฮอร์โมนไข่ การผลิตและใช้ฮอร์โมนชีวภาพเพื่อลดต้นทุนการผลิตข้าว เป็นต้น ส่วนการบันทึกองค์ความรู้ที่เกิดขึ้นมีหลายรูปแบบ ได้แก่ เอกสาร แผ่นพับ แผ่นปลิว แผ่น CD และ Website หน่วยงาน โดยเฉพาะหากต้องการประชาสัมพันธ์องค์ความรู้ที่เก็บไว้ในคลังความรู้ ก็กำหนดช่องทางเผยแพร่ไว้ที่ Web Blog โทรทัศน์ สถานีวิทยุ และหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น

สังคม KM

ฝากข่าว KM จำนวนหน่วยงานย่อยที่รายงานความก้าวหน้า KM รอบ 9 เดือน (ตัดยอด 2 ก.ค.53) รวม 67 หน่วยงาน จาก 99 หน่วยงาน คิดเป็น 67.7 % คณะทำงานฯ ขอขอบพระคุณ (มากมาย) กับ 67 หน่วยงานย่อยที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างสูงค่ะ

จัดเวที KM สัญจร ครั้งที่ 3/2553 เมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม 2553 คณะทำงานการบริหารองค์ความรู้ ร่วมกันจัดเวทีแลกเปลี่ยนเสริมความรู้ **“เรื่องการเขียน”** ให้กับ KM Teams ของกองและสำนัก ณ ห้องประชุมกรมส่งเสริมการเกษตร อาคาร 1 ชั้น 5 ซึ่งได้รับการตอบรับจากทุกหน่วยงานดีมากครับ

280 Web Blog ได้รับแจ้งจาก **คุณวีระยุทธ สมป่าสัก** (สำนักงานเกษตรจังหวัดกำแพงเพชร) ว่า ในขณะนี้มีเจ้าหน้าที่ของกรมส่งเสริมฯ เข้าร่วมเวทีแลกเปลี่ยนประสบการณ์ผ่าน Gotoknow.org ประมาณ 280 Blog 280 คน แต่ละคนต่างมี Web Blog ส่วนตัว สำหรับบันทึกจัดเก็บความรู้ของตนเองเพื่อพร้อมแบ่งปันให้คนอื่นได้ทั่วโลก (น่าภูมิใจจริง ๆ) ซึ่งท่านสามารถเข้าชมได้ที่

<http://gotoknow.org/planet/doiackm>

คัดเลือกหน่วยงาน KM ดีเด่น ปี 2553 ก็ถึงฤดูกาลคัดเลือกรณิตัวอย่างหน่วยงานที่ใช้เครื่องมือ KM แล้วได้ผล เพื่อเป็น **Best Practice** ให้กับองค์กร สำนักงานเกษตรจังหวัดทุกจังหวัด และศูนย์ปฏิบัติการทุกศูนย์จัดส่งผลงานได้ที่ **สำนักส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรเขตที่ตนเองสังกัด ส่วนกอง/ สำนัก และเขต ส่งผลงานได้ที่ กองวิจัยและพัฒนางานส่งเสริมการเกษตร (พร้อมหลักฐาน) ภายในวันที่ 15 สิงหาคม 2553** สนใจสอบถามรายละเอียดได้ที่ คณะทำงาน KM ทุกเขต

สถานีวิทย์ฯ บันทึกเสียง Best Practice ทราบข่าวจาก ผอ.สมชาย ภูแก้ว ว่า “ขณะนี้สถานีวิทย์กระจายเสียงเพื่อการเกษตร ได้บันทึกเสียง 18 องค์ความรู้ของหน่วยงาน KM ดีเด่น ปี 2552 เสร็จเรียบร้อยแล้ว เป็น CD พร้อมจัดส่งให้ทุกหน่วยงานย่อยของกรมส่งเสริมฯ” หวังว่าทุกท่านคงจะเปิดฟังกันนะคะ

สัมฤทธิ์

เก็บมาฝากกับ...ชุมชนนักส่งเสริมการเกษตร

Web Blog บุคคล...Gotoknow.org

เมื่อพูด ถึงการจัดการความรู้ Knowledge Management หรือ KM หลายท่านคงนึกถึง **โมเดลปลาทู** 3 ส่วนหลัก ได้แก่ **หัวปลา** คือวิสัยทัศน์ ความรู้ที่จำเป็นต้องรู้ จำเป็นต้องใช้ **ตัวปลา** คือการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และ **หางปลา** คือการบันทึกและจัดทำคลังความรู้เพื่อเก็บไว้ถ่ายทอด แลกเปลี่ยน และเผยแพร่ให้คนรุ่นต่อไป

ได้ศึกษาเรียนรู้ **เว็บบล็อกบุคคล Gotoknow.org** เป็นช่องทางหนึ่งที่เปิดพื้นที่ให้คนในสังคมไทยได้บันทึกประสบการณ์ความรู้ที่เกิดขึ้นกับตนเองมาแลกเปลี่ยนระหว่างกันในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา มีเจ้าหน้าที่

ของกรมส่งเสริมฯ ทุกพื้นที่จำนวนมากสมัครเป็นสมาชิกของ Gotoknow.org เพื่อเขียนเล่าประสบการณ์ ความรู้ของตนเองสำหรับแบ่งปันให้กับผู้สนใจทุกท่านสามารถสมัครเป็นสมาชิกได้ที่ <http://gotoknow.org> โดยทำตามขั้นตอนเป็นลำดับเหมือนกัน สมัครเป็นสมาชิก Hotmail หรือ E-mail อื่น ๆ

เมื่อท่านเป็นสมาชิกแล้ว สิ่งสำคัญก็คือ **ควรเขียนบันทึกความรู้และประสบการณ์จากการปฏิบัติจริง เขียนในมุมมองของภาษาที่สุภาพ** เพราะ Gotoknow.org มีระบบการตรวจสอบและ Delete อยู่ด้วย ถ้าเป็นเจ้าหน้าที่ที่อยู่ในกรมส่งเสริมฯ ก็จะมีผู้ดูแลชุมชน (**วีระยุทธ สมป่าสัก**) จัดเก็บ Web Blog ของท่านเข้าสู่ **“ชุมชนนักส่งเสริมการเกษตร”** ตอนนี้ มีประมาณ 280 Web Blog 280 คน (ตัดยอดมิถุนายน 2553) ที่ให้บริการดังกล่าวและมีคลังความรู้ส่วนบุคคลเป็นของตนเอง ก็ขอเชิญชวนทุกท่านจัดเก็บผลงานดี ๆ ของตัวเองไว้เป็นองค์ความรู้ที่เกิดผลจากการทำงานส่งเสริมการเกษตรกันนะคะ

สิงห์ป่าสัก

KM เต็ด KM เต็ม(ต่อ)

จึงสรุปว่า การดำเนินงานเพื่อ **สร้างและพัฒนาคลังความรู้**ของเจ้าหน้าที่ฯ ที่ผ่านมาพบว่า การบันทึกหรือจัดเก็บข้อมูลไว้ใน Web Blog เป็น **คลังความรู้**..อย่างเป็นระบบ คือมีการใช้ **IT** เข้ามาช่วยในการจัดระบบได้รวดเร็ว สามารถสืบค้นและหาองค์ความรู้ได้อย่างสะดวก ทำให้้องค์ความรู้ที่เกิดขึ้น มีการขยายผลไปยังเกษตรกรข้างเคียงทั้งในและนอกชุมชนได้ อีกทั้งได้ใช้หลักการวิจัยแบบ PAR เพื่อช่วยยกระดับขององค์ความรู้เพื่อพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในระดับพื้นที่และชุมชน ก้ส่งผลให้นักส่งเสริมการเกษตรระดับปฏิบัติการได้เกิดการพัฒนาสมรรถนะ และปฏิบัติงานอยู่ในระดับพื้นที่และชุมชนได้อย่างสง่างาม สมศักดิ์ศรีของคำว่า **“นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร”**

พิชฎา อารยานุรักษ์ เรียบเรียง

ซุบซิบ KM

คมมื่อดั่ง ๆ ให้กับ สสข.ที่ 2 จ.ราชบุรี ...ช่วงนี้เจ๊แอ๊ด (ปาลลิน พวงมี) พิตจัง โทษตามจังหวัดภายในเขต 2 จ.ราชบุรี ทุก ระยะเวลา “ส่งยังๆ ๑ รายงานความก้าวหน้า KM รอบ 9 เดือน” ผลที่ออกมาก็คุ้มกับค่าโทรศัพท์ “เป็นเขตแรกที่จังหวัดส่งรายงานฯ ครบถ้วนทุกจังหวัด” ที่เราอีดจริง ๆ ต้องขอชมค้า...

จังหวัดอุบลราชธานี ใ้รางวัลขวัญใจ KM เวที RW2 ของ สสข.ที่ 4 จ.ขอนแก่น ก็ให้ผู้เข้าสัมมนาฯ จาก 19 จังหวัด ช่วยลงมติ หน่อยว่า “จังหวัดไหนที่ใช้เครื่องมือ KM แล้วได้ผล...ที่ตนเองชื่นชอบมากที่สุด...” ผลปรากฏว่า **สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี** ได้รับความไว้วางใจจากชาว KM มีคะแนนนำมาเป็นอันดับ 1 ส่วนรางวัลที่ได้นั้นนะหรือคือ “หนังสือธรรมะครับ” ขึ้นใจป้าอุ๊ (ชฎารัตน ขุมทรัพย์) จริง ๆ

สนุกเพลิน ลืมบันทึกผล ในช่วงนี้เขตทุกเขตก็จัดเวที RW2 กันเสร็จแล้ว จังหวัดที่กำลังจัดเวที DW กันอย่างขะมักเขม้น **อย่าลืม นะครับ จัดเวทีเสร็จแล้ว “ช่วยบันทึกผลงานไว้โน โปรแกรม...ปฎิทิน การปฏิบัติงานตามระบบส่งเสริมการเกษตร”** ด้วยนะ (เดี๋ยวตัวชี้วัด ท่านเกษตรจังหวัดหล่นตู้บ ๑ ๑) จากที่โต๊ะ (วุฒินัย ชูวานนท์)

ฉายหน้าเค็มจ่อ ทีมงาน KM กองวิจัยฯ สายดาวยาวมากค้า ก็เลย **สรุปผลการจัดสร้างรายงานความก้าวหน้า KM รอบ 9 เดือน...ไว้** ในบอร์ดฝาผนังขนาด 3 เมตร...เมื่อใคร ๆ ถาม..จะชี้ให้ดูข้อมูลได้อย่าง ชัดเจนครับ เพราะมีอารมณ์นี้เอง (อารมณ ลีเหล็ก) ขอบอกครับ

นกหัวจุก

คุยกับประธาน

กรมส่งเสริมการเกษตร ได้นำ KM มาเป็นเครื่องมือ หนึ่งในการปฏิบัติงาน โดยมีการกำหนดเป้าหมายการจัดการ ความรู้ของแต่ละหน่วยงาน และสนับสนุนให้มีเวทีแลกเปลี่ยน เรียนรู้มากขึ้นทั้งในเวทีตามระบบส่งเสริมการเกษตร RW DW DM MM โดยมีการจัดเก็บองค์ความรู้ที่ได้ไว้ใน DOAE K-Center และ Website ของแต่ละหน่วยงาน เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องและผู้สนใจ นำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

วารสาร KM จะเป็นอีก ช่องทางหนึ่งที่จะให้สมาชิก KM ได้ใช้ประชาสัมพันธ์งาน KM และ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อร่วมกัน ขับเคลื่อนให้งานส่งเสริมการเกษตร เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงขอเชิญชวนให้พี่น้องนักส่งเสริมการเกษตรเข้าร่วมใน กระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยการส่งบทความ ข้อคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะ เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนางานส่งเสริม การเกษตรต่อไป

สุกัญญา อธิปอนันต์

ผู้อำนวยการกองวิจัยและพัฒนางานส่งเสริมการเกษตร
ประธานคณะกรรมการบริหารองค์ความรู้

จับเข้าคุยกับ KM News Letter

KM News Letter ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 เดือนกรกฎาคม 2553 ก็ได้ฤกษ์งายยามคือออกสู่สายตาชาว KM ทุก ๆ ท่าน ให้ได้อ่านเนื้อหาสาระข้อมูลข่าวสาร 4 หมวด 8 ประเด็นหลักได้แก่ **หมวดที่ 1** นำเสนอเนื้อหาความรู้ที่เกี่ยวกับการใช้เครื่องมือ KM ที่ได้ผลจากกรณีตัวอย่างต่าง ๆ ก็คือ “KM เด็ด KM เด่น” และ “เก็บมาฝากกับ...ชุมชนนักส่งเสริมฯ” **หมวดที่ 2** นำเสนอข่าวคราว ความเคลื่อนไหว บรรยากาศการใช้เครื่องมือ KM ก็คือ “ซุบซิบ KM สังคม KM และ กิจกรรม KM” **หมวดที่ 3** พุดคุยกับผู้บริหาร ผู้สนับสนุนที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อน KM สู่งานส่งเสริมฯ ก็คือ “CKO” และ “คุยกับ ประธาน KM” **หมวดที่ 4** เป็นการแนะนำ ให้ คำปรึกษา เสริมความเข้าใจ และไขข้อปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการใช้เครื่องมือ KM ก็คือ “จับเข้าคุยกับ KM News Letter”

หวังว่า KM News Letter สิ่งพิมพ์ฉบับแรกของชาว KM คงได้รับความอบอุ่นและกำลังใจจากผู้อ่านทุก ๆ ท่าน ถ้าหน่วยงาน หรือท่านใดมีข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับ KM ให้เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ก็ติดต่อได้ที่กองบรรณาธิการ (โทรศัพท์) 0-2579-9524 (โทรสาร) 0-2579-3940 (E-mail) Research20@doae.go.th โดยส่งเอกสารเนื้อหาภายในวันที่ 20 ของทุกเดือน และท่านติดตามอ่าน KM News Letter “จดหมายข่าวชาว KM” ได้ที่ <http://km.doae.go.th/> หรือ <http://www.research.doae.go.th/webphp/> หรือ <http://k-center.doae.go.th/index.jsp>

KM Teams

กิจกรรมเวที KM สัญจร
ครั้งที่ 3/2553 วันที่ 7 กรกฎาคม 2553

ประธานคณะกรรมการทีม KS

วิทยากรทั้ง 2 ท่านร่วมแลกเปลี่ยนในประเด็น
“เรื่องการเขียนบทความ”

จัดกลุ่ม เพื่อร่วมกันแลกเปลี่ยนในประเด็น
คำถาม “สิ่งที่ควรทำและไม่ควรทำในเวที
สนทนา”

ร่วมกันแสดงความคิดเห็น
และแลกเปลี่ยนในเวที

เจ้าหน้าที่จากกอง/สำนัก ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ พุดคุย พร้อมทั้งจัด
บันทึกเพื่อนำเสนอผลงาน

ถอดใจ มั่นใจ

ที่ปรึกษา อนันต์ ติลา รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร ฝ่ายวิชาการ
สุกัญญา อธิปอนันต์ ผู้อำนวยการกองวิจัยและพัฒนางานส่งเสริมการเกษตร

กองบรรณาธิการ สมชาย ภูแก้ว/ บุญรัตน์ สุขมาก/ พิชญา อารยานุรักษ์/ ศิริวรรณ หวังดี/ ปริญญารัตน์ ภูศิริ/
ธีระชัย เข้มพราขติ/ ศิริรัตน์ ตุ่มโท/ ปาลลิน พวงมี/ อสิริ เก่งนอก/ ชฎารัตน ชุมพรัตน์/ สมกิต รัตนวงศ์/
สมมาตร ชาญชัย/ อารมย์ ลิเหล็ก/ ยุภาพร แสงแก้ว/ สมพงษ์ พรหมแก้ว

ฝ่ายศิลป์/ออกแบบรูปเล่ม ศิริวรรณ หวังดี / อรพิชญ์ กลิ่นจำปา

จัดทำโดย สถานีวิทยุกระจายเสียงเพื่อการเกษตร / ทีมงานประชาสัมพันธ์ KM / กองวิจัยและพัฒนางานส่งเสริมฯ

สนับสนุนการผลิต คณะกรรมการบริหารองค์ความรู้ กรมส่งเสริมการเกษตร

**จัดการความรู้ สู่การพัฒนา
องค์กรก้าวหน้า ชาติ-ประชาก้าวหน้าไกล**